

KOSKE
KESKI-SUOMEN
SOSIAALIALAN
OSAAMISKESKUS

KESKI-SUOMEN SOSIAALIALAN
OSAAMISKESKUKSEN KANNATUSYHDISTYS RY:N
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

**KOSKEN TOIMINTA
VUONNA 2010**

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Osoite:

Matarankatu 4, 40100 Jyväskylä

www.koskeverkko.fi

Painopaikka Sovatek
Jyväskylä 2011

SISÄLLYS

1	LÄHTÖKOHTINA AVOIMUUS, TASA-ARVO JA LUOTETTAVUUS	3
2	PALVELURAKENTEIDEN MUUTOSTEN JA UUDISTUVAN LAINSÄÄDÄNNÖN VUOSI	4
3	KOSKEN PERUSTOIMINTA	5
3.1	Kosken työryhmät ja työkokoukset	5
3.1.1	Varhaiskasvatus	8
3.1.2	Lastensuojelutyö	8
3.1.3	Aikuissosiaalityö	8
3.1.4	Vanhustyö	9
3.1.5	Vammaispalvelutyö	10
3.1.6	Päihde- ja mielenterveystyö	10
3.1.7	Koulutusyhteistyö	11
3.1.8	Keski-Suomen sosiaali- ja terveysjohdon työkokoukset	11
3.2	Sosiaalipoliittinen vaikuttaminen	12
3.2.1	Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmä ja Kaste –ohjelman alueellinen toimeenpano	12
3.2.2	Maakunnalliset ja valtakunnalliset verkostot	13
3.3	Viestintä	14
3.4	Hallinto, henkilöstö ja talous	16
3.4.1	Hallinto	16
3.4.2	Henkilöstö ja työyhteisön kehittäminen	17
3.4.3	Talous	19
4	PALVELUTOIMINTA	20
4.1	Sosiaaliasiamiestoiminta	20
4.2	Kiertävä lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä	21
4.3	Konsultoiva erityislastentarhanopettaja	22
4.4	Sosiaalipäivystyksen koordinointi	23
4.5	Lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä	24

5	HANKETOIMINTA	25
5.1	Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitys	25
5.2	Osaamisen kehittäminen rahapeliongelmiin ehkäisyssä ja hoidossa	28
5.3	Lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishanke Itä- ja Keski-Suomessa	30
5.4	Vanhusten asumisen uudet ratkaisut ja asumisen varhainen tuki	30
5.5	Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan henkilökohtaisten avun keskustien kehittämishanke eli HAVU-hanke	31
5.6	SARANA – moniammatillinen oppimis- ja kehittämisareena	33
	LIITTEET	35
	LIITE 1. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry:n jäsenet joulukuussa 2010	35
	LIITE 2. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry:n hallitus vuonna 2010	36
	LIITE 3. Kosken kehittäjäyhteisön henkilöstö vuonna 2010	36
	LIITE 4. Kosken julkaisutoiminta vuonna 2010	38

1 LÄHTÖKOHTINA AVOIMUUS, TASA-ARVO JA LUOTETTAVUUS

Kosken kolme perusarvoa ovat lähtökohtina kaikissa toiminnoissa. Samat kolme perusarvoa ovat suunnanneet toimintaa jo useamman vuoden ajan eikä niitä ole nähty tarpeelliseksi muuttaa. Arvot näkyvät osaamiskeskustuksen rakenteissa, sen vakiintuneissa toimintamuodoissa ja Kosken työntekijöiden orientaatioissa. Esimerkiksi laaja-alainen työryhmätyöskentely perustuu tasa-arvon ajatukselle siitä, että kaikkien osallistujien panos on yhteisessä foorumissa yhtä merkittävä riippumatta ammattiasemasta tai toimijatahosta. Monimuotoinen verkostoituminen perustuu ennen kaikkea avoimuuden henkeen ja pyrkimyksenä on aina tiedon ja ideoiden levittäminen ja rikastuttaminen moniäänisessä keskustelussa. Koske ei kilpaile, vaan toimii kumppanina ja välittäjänä. Luotettavuus on arvo, jonka ylläpitämiseksi on tehtävä jatkuvasti työtä. Edelläkävijän asema vaatii esimerkiksi tiedon pätevyyden jatkuvaa testaamista ja ajan hermolla olemista.

Kosken arvot

Avoimuudella tarkoitamme sitä, että toimintamme ja keskustelufoorumimme ovat avoimia kaikille sosiaalialan ammattilaisille ja muille toimijoille. Kokoamamme, tuottamamme ja välittämämme tiedon tulee olla kaikkien kiinnostuneiden saatavilla. Avoimuus tarkoittaa myös avoimuutta uusille ideoille ja ajatuksille sekä kykyä kuulla ja kuunnella muita.

Tasa-arvo toteutuu Kosken työssä parhaiten rohkaisemalla alan toimijoita osallistumaan ja tuomaan esille ajatuksiaan koulutustaustastaan, ammattiasemastaan tai toimijatahostaan riippumatta. Tasa-arvo toteutuu myös siten, että kohtelemme kaikkia alan toimijoita yhtä arvokkaina.

Luotettavuus tarkoittaa sitä, että teemme sen, mitä lupaamme ja teemme sen niin hyvin kuin osaamme. Se toteutuu myös siten, että lupaamme vain sen, mitä kykenemme tekemään. Kosken työntekijän on kyettävä sanomaan rehellisesti myös 'en tiedä' mutta lisättävä siihen, 'otan selvää asiasta'. Kosken jakaman ja välittämän tiedon pätevyyteen on voitava luottaa.

Käsillä olevassa toimintakertomuksessa on kuvattu Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintakokonaisuutta vuonna 2010. Kosken toiminnat on jaoteltu perustoimintaan, palvelutoimintaan ja hanketoimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön osaamiskeskuslakiin (vuodelta 2002) perustuva rahoitus on kattanut edellisvuosien tapaan kahden henkilön palkka- ja toimintakulut. Kosken johtaja Marja Heikkilän ja suunnittelija Raili Haakin työpanos kohdistui vuonna 2010 maakunnan sosiaalialan kehittämistyön koordinoointiin, sosiaalipoliittiseen vaikuttamistyöhön ja palvelurakennetyöhön maakunnassa sekä valtakunnallisissa verkostoissa, Kosken työryhmä- ja työkokouskäytäntöjen ylläpitämiseen ja kehittämiseen, hanketyön tukemiseen, uusien toimintojen suunnitteluun ja viestintään. Osaamiskeskuksen keskisuomalaista toimintamallia on toteutettu yhdessä eri palvelutoimintojen ja kehittämishankkeiden työntekijöiden kanssa sekä tiiviissä yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa.

2 PALVELURAKENTEIDEN MUUTOSTEN JA UUDISTUVAN LAINSÄÄDÄNNÖN VUOSI

Vuoden 2010 aikana Koskessa panostettiin jo vakiintuneisiin perustoimintoihin; maakunnallisen sosiaalialan kehittämistyön tukemiseen, työryhmätyöskentelyn koordinoointiin ja työkokousten järjestämiseen. Merkittävä osa Kosken työpanoksesta suunnattiin Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitykseen. Valtakunnalliset rakenneuudistusten paineet ja muutoksessa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö värittivät toimintavuotta.

Sosiaalipoliittista vaikuttamistyötä tehtiin hyvin vilkkaasti. Tässä työssä keskeisiä toimintamuotoja olivat Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvityksen koordinointi ja sosiaalihuollon lainsäädännön uudistamistyöryhmään osallistuminen. Keski-Suomen liiton rahoituksella toteutettu Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitystyö alkoi keväällä 2010 ja jatkuu 30.6.2011 saakka. Hankkeen tavoitteena on etsiä Keski-Suomen asukkaita parhaiten palveleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemalli. Työhön on integroitu kaikki Keski-Suomen kunnat, seutukunnat, sairaanhoitopiiri, alan järjestöjä ja kehittämissyhtiöitä. Lisäksi hankkeessa käytetään asiantuntijoita, jotka tuottavat hankkeelle asiantuntijatietoa ja selvityksiä.

Lainsäädäntövalmistelua on tehty sekä sosiaalihuollon lainsäädäntöä uudistavassa työryhmässä, jossa ovat mukana Kosken hallituksen varapuheenjohtaja Mikko Mäntysaari ja johtaja Marja Heikkilä sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, kehittämistä ja valvontaa käsittelevää lakia valmisteluvassa työryhmässä. Tässä työryhmässä ovat mukana hallituksen puheenjohtaja Risto Kortelainen ja johtaja Marja Heikkilä.

Edellisvuoteen verrattuna Kosken toiminnassa kehittämishankkeiden lukumäärä oli vähäisempi Sosiaalialan kehittämishankkeen ohjelmakauden hankkeiden päätyttyä Kaste - ohjelmasta rahoitusta saaneita hankkeita on Kosken toimintakokonaisuudessa kaksi: vanhustyön ja lapsiperhetyön kehittämisen alueiden hankkeet. Näiden lisäksi Kosken yhteydessä toimi THL:n kanssa yhteistyössä toteutettava Osaamisen kehittäminen rahapeliongelmien ehkäisyssä ja hoidossa – hanke jo neljättä vuotta, Tekes - rahoitteinen henkilökohtaisen avun keskus Havu-hanke ja vuoden 2010 alku-puolella päättyneet sosiaalialan opetusklinikan esiselvitys ja Vanhusasiavaltuutettu hanke.

Kosken palvelutoiminta koostui edellisvuoden tapaan viidestä sosiaalialan erityispalvelusta, joiden rahoittajana ovat olleet alueen kunnat sekä pieneltä osin myös Keski-Suomen ulkopuoliset kunnat.

Vuoden 2010 alussa Keski-Suomessa oli asukkaita 272 784 henkeä. Kertomusvuoden aikana maakunnan väkiluku kasvoi reilulla 800 hengellä. Osana Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitystä valmistui Sivi Talvensolan toimittama Keski-Suomen nykytila ja tulevaisuus tilastojen valossa – raportti.

3 KOSKEN PERUSTOIMINTA

3.1 Kosken työryhmät ja työkokoukset

Koske on koko toimintansa ajan kutsunut koolle eri toiminta-alueiden työryhmiä, jotka kokoavat käytännön, koulutuksen ja tutkimuksen edustajia yhteiseen keskusteluun kehittämisen suuntaviivoista kunkin toiminta-alueen näkökulmasta. Toimintaan on sitoutunut alan ammattilaisia niin julkiselta sektorilta, järjestöistä kuin yksityisiä palveluntuottajiaakin. Tarkoituksena on hahmottaa yhdessä kehittämisen punaista lankaa ja suunnitella kulloinkin tarvittavia kehittämisen toimia, kuten esimerkiksi seminaaripäiviä, kehittämishankkeita tai työkokouksia. Työryhmät ovat vapaamuotoisia ja kaikille kehittämisestä kiinnostuneille avoimia. Kukin työryhmä kokoontuu 2-5 kertaa vuodessa. Koske on yhdessä maakunnallisten kehittämishankkeiden kanssa vastannut koollekutsumisesta ja käytännön järjestelyistä. Työryhmät valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan 1-2 vuodeksi kerrallaan.

Työryhmien koollekutsumisen kulloistakin tarvetta on Koskessa kuulosteltu herkällä korvalla. Tarkoituksenmukaista ei ole täyttää maakunnan aktiivisimpien ammattilaisten kalentereita kokouksilla. Erityisesti sellaisilla toiminta-alueilla, joissa on muutoinkin runsaasti kehittämistoimintaa, on Kosken

työryhmiä kutsuttu harvemmin koolle tai jätetty työryhmän toiminta tauolle joksikin aikaa. Näin tehtiin esimerkiksi varhaiskasvatuksen alueella, kun monivuotisen varhaiskasvatuksen kehittämisyksikkö –hankkeen toimesta kutsuttiin maakunnan päivähoidon väkeä muutoinkin usein koolle ja koulutuksiin. Hankkeen päätyttyä maakunnallista foorumia ja koordinaattoria tälläkin saralla taas kaivataan. Koske pystyy pysyvänä toimijana vastaamaan näihin tilanteisiin ja kutsumaan - vaikka harvemminkin – ammattilaisia koolle vaihtamaan kuulumisia ja saamaan vertaistukea yli kuntarajojen.

Kosken laaja-alaiset työryhmät toimivat siten tarpeen mukaan aktivoituvina, kehittämistyön pysyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä turvaavina verkostoina. Niiden kokoonpanoissa tapahtuu kuitenkin muutoksia siten, että lähes jokaisessa kokouksessa on läsnä toisilleen vieraitakin henkilöitä. Eivätkä kaikki aina ehdi mukaan kokouksiin, mutta usein poissaolijat viestittävät toiveensa saada muistioita ja muita materiaaleja sähköpostitse ja haluavat näin pysyä ”maakunnallisen keskustelun ajan hermolla”. Työryhmien listoilla on lisäksi monia, jotka seuraavat keskusteluja vain postin välityksellä. Vaikka työryhmien osallistujat ja yhteistyötahot ovat vuosien myötä jonkin verran muuttuneet, löytyy jokaisesta työryhmästä myös useita henkilöitä, jotka ovat osallistuneet toimintaan aktiivisesti koko Kosken olemassaolon ajan ja pitävät työskentelyä edelleen hyödyllisenä niin maakunnallisen kehittämistyön kuin oman työsarkansa kannalta. Työryhmien kokousaikataulut sekä muistiot löytyvät myös Kosken kotisivuilta ja ovat näin kaikkien kiinnostuneiden saatavilla.

Työryhmät reagoivat myös muuttuvaan toimintaympäristöön, mistä esimerkkinä on Kosken päihdetyöryhmän uudelleenorganisointuminen päihde- ja mielenterveystyön työryhmäksi vuoden 2010 keväällä. Kyseiseen työryhmään saatiin vuoden aikana monia uusia osallistujia erityisesti mielenterveystyön järjestökentältä ja sen toiminnassa toteutuu näin entistä paremmin myös valtakunnalliset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämisen linjaukset.

Sosiaalialan ammattilaisten käytännön työtä tukevia työkokouksia järjestetään Keski-Suomessa useille ammattiryhmille. Koske vastaa osaltaan niiden koordinoinnista ja koollekutsumisesta. Esimerkiksi vanhustyön ja vammaispalveluiden eri työntekijäryhmien työkokouksia järjestetään 1-4 kertaa vuodessa. Eri puolilla maakuntaa tapahtuvia työkokouksia suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kuntatoimijoiden ja eri kehittämishankkeiden kanssa. Työkokoukset mahdollistavat maakunnallisen kuulumisten ja kokemusten vaihdon, hyvien käytäntöjen välittymisen ja työnohjauksellisen vertaistuen. Työkokoukset ovat osallistujille maksuttomia.

Aika ajoin toiveita eri ammattiryhmien työkokouksille esitetään runsaastikin eikä Kosken perusmiehityksellä pystytä suoraan vastaamaan kaikkiin tarpeisiin. Jos joillakin ammattiryhmillä on esimerkiksi selkeitä koulutuksellisia tarpeita, niitä viestitetään edelleen täydennyskoulutuksen järjestäjille. Kosken työryhmät ovat hyvä foorumi tällaiselle työnjakokeskustelulle. Kehittämishankkeissa synnytetään myös monia työkokouskäytäntöjä ja niiden mahdollisen pysyvemmän organisoinnin suunnittelu onkin aloitettava hyvissä ajoin ennen hankkeen päättymistä. Työkokousten ohjelmien suunnittelu vaatii kulloisenkin sisältöalueen tuntemusta ja koollekutsuminen ja tiedotus työaikaa. Työkokousten koordinointi on tehtävä, johon Koskea eittämättä tarvitaan, mutta sisältöasiantuntemus ja työkokousten ”asiapitoinen anti” tulee kunkin sisältöalueen erityisosaajilta kunnista, järjestöistä, oppilaitoksista, tutkijoilta tai kehittäjiltä. Kokemus on osoittanut, että itseohjautuvat esim. vuorotteluperiaatteella toimivat työkokousryhmät pyörivät jos joku jäsenistä toimii kokoajan roolissa. Yleensä tarvitaan joku, joka sitoo osallistujat laajempaan kokonaisuuteen ja joku, joka huolehtii tiedotuksesta. Jo pidempään jatkuneiden maakunnallisten työkokouskäytäntöjen osalta Koske on saanut paljon spontaania myönteistä palautetta. Systemaattisempaa arviointitietoa osaamiskeskuksen perustoiminnoista, kuten työryhmätyöskentelystä ja työkokouksista, tullaan keräämään vuoden 2011 aikana.

Kosken työkokouskäytäntöjen kautta on kertomusvuoden aikana voinut selkeästi havaita miten maakunnallisuus on muutoksen alla. Kun kuntaliitosten myötä lähes puolet maakunnan väestöstä ja myös ammattilaisista on keskittynyt suuren keskuskaupungin organisaatioon, tuo tämä epätasapainoa yhteisille maakunnallisille foorumeille. Suuren kaupunkiorganisaation omat sisäiset työkokoukset ja täydennyskoulutukset tarjoavat kollegiaalista tukea ja keskustelufoorumeita riittävästi. Maakunnallisiin työkokouksiin ovat osallistuneet lähinnä muiden pienempien kuntien työntekijät. Tämä ilmiö on havaittu esimerkiksi vanhustyön sekä sosiaali- ja terveystieteiden työkokouksissa. Usein kuitenkin Kosken koordinoimissa työkokouksissa käsiteltävät asiat koskettavat koko Keski-Suomea, kun pohdittavana ovat esimerkiksi ylikunnallinen palveluiden järjestäminen tai yhteiset toimintamallit. Tällaiset keskustelut vaatisivat myös veturikaupungin edustajien näkemyksiä. Kehittämistyön maakunnallisuus on teema, joka vaatii keskustelua ja mahdollisten uusien toimintamallien pohdintaa jatkossa.

3.1.1 Varhaiskasvatus

Koske järjesti yhdessä Lapset ja perheet –Kaste hankkeen kanssa maaliskuussa työkokouksen kuntien varhaiskasvatuksesta vastaaville. Päivässä oli esillä tietoa tutkimuksen ja kehittämisen kentältä. Mukana oli Myös Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ylitarkastaja Tarja Kahiluoto kertomassa varhaiskasvatuksen ajankohtaisia valtakunnallisia terveisiä. Vuoden alkupuolella valtakunnan tasolla n. puolessa kunnista lasten päivähoidon hallinto oli siirretty sivistys- ja opetustoimen alaisuuteen. Myös Keski-Suomen kunnissa tämä trendi on ollut selkeä. Kuitenkin kehittämisen ja osaamiskeskustuksen näkökulmasta varhaiskasvatus nähdään tiiviinä osana sosiaalihuoltoa ja perheiden palveluita. Maakunnallisia työkokouksia toivottiin edelleen jatkettavan ja myös koulutuksen ja tutkimuksen edustajat nähtiin tärkeiksi osapuoliksi tässä maakunnallisessa foorumissa. Seuraava työkokous tullaan kutsumaan koolle vuoden 2011 aikana.

3.1.2 Lastensuojelutyö

Keski-Suomen lastensuojeluryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Työryhmän koordinoinnista ja vetämisestä vastasivat Kosken erityissosiaalityöntekijä Hannele Metsäranta ja Lapset ja perheet Kaste –hankkeen kehittäjät. Ryhmään ovat aktiivisimmin osallistuneet kuntien sosiaalityöntekijät ja lastensuojeluväki niin kunnallisista kuin yksityisistäkin lastensuojelulaitoksista. Monitoimijainen työryhmä paneutui lastensuojelun valvonta-asioihin, uusien toimintamallien jäsentämiseen ja arviointiin. Työryhmä tarkasteli perusteellisesti myös Keski-Suomen kuntien lastensuojelun tilannetta erilaisten tilastojen ja vertailutietojen sekä lain vaatimusten ja mahdollisuuksien valossa. Valvonta-temaa työstettiin pienemmän työryhmän voimin tavoitteena yhtenäistää maakunnan käytäntöjä ja työnjakoa lastensuojelun valvonnassa.

3.1.3 Aikuissosiaalityö

Vuoden 2010 tammikuussa Koske kutsui koolle aikuissosiaalityön työryhmän, jonka puheenjohtajaksi valittiin Kati Närhi Sarana-hankkeesta. Tätä edelsi laaja kolmivuotinen aikuissosiaalityön kehittämishanke joka päättyi syksyllä 2009. Työryhmän tehtävänä on osaltaan myös hankkeessa kehitettyjen asioiden juurruttaminen. Työryhmä päätti järjestää neljä maakunnallista aikuissosiaalityön kokousta, jotka olivat avoimia kaikille kiinnostuneille. Kokousten teemat ja vastuuhenkilöt lyötiin lukkoon alkuvuodesta. Työkokousten teemat olivat (1) Yhteisölliset uudet työmenetelmät ja asiakkaiden osallistamisen muodot (Jamk) (2) Aikuissosiaalityön vaikuttavuus (THL)

- (3) Dokumentointi, tiedontuotanto ja näkyvyys (Jyväskylä & Wiitaunioni)
(4) Lainsäädännön uudistukset (Koske). Työkokouksiin osallistuttiin aktiivisesti eri puolilta maakuntaa ja tapaamiset mahdollistivat ammattilaisten aidon vuoropuhelun ja keskustelun esim. erilaisista työkäytännöistä.

3.1.4 Vanhustyö

Kosken vanhustyöryhmä kokoontui vuoden 2010 aikana kolme kertaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi Jyväskylän Avoimen yliopiston edustaja Päivi Eskola. Työryhmä tutustui kokouksissaan myös maakunnan vanhushuolteen jalkautuen Uraisille ja Multialle.

Kokouksissa käsiteltiin esimerkiksi palvelurakenteen muutoksia, vapaaehtoistyön roolia vanhustyössä, kotikuntalakiuudistusta sekä gerontologisen koulutuksen ajankohtaisia muutoksia, kuten hoiva-avustaja koulutusta, lääkeshoidon määräyksiä ja gerontologisen koulutuksen kalenteria. Työryhmä seurasi ja kommentoi vanhusasiavaltuutettu –toimintaa sekä toimi Kaste ohjelman mukaisen vanhushuolteen kehittävän hankkeen Keski-Suomen alueellisena tukiryhmänä. Yhdessä vanhusasiavaltuutettu –hankkeen kanssa järjestettiin keväällä iso seminaari otsikolla: Vanhusasiaa!, jossa oli esillä mm. ajankohtainen lakiuudistus.

Maakunnan vanhustyön ammattilaisia kutsuttiin jo vakiintuneisiin työkokouksiin. Avopalveluista vastaavat kokoontuivat kaksi kertaa vuoden aikana: Huhtikuussa Petäjävedellä ja Syyskuussa Jämsässä. Päiväkeskusohjaajat olivat koolla marraskuussa Saarijärvellä. Kevättalven työkokous yhdistettiin Jyväskylän kaupungin liikuntatoimen järjestämään päiväkeskusohjaajille suunnattuun koulutuspäivään. Vanhustyön johtajia ja ylihoitajia kutsuttiin koolle vuoden aikana kaksi kertaa. Näissä molemmissa kokouksissa oli paikalla vain muutama osallistuja. Tämä johtuu oletettavasti hektisessä vaiheessa olevista organisaatiomuutoksista, jotka työllistivät entisestään juuri välitason esimiehiä. Samoja henkilöitä osallistui lisäksi Vanhus Kaste hankkeen työryhmiin ja palavereihin. Jatkossa tullaan järjestämään enemmän yhteisiä kokoontumisia ja pyritään näin vähentämään kokousten määrää.

Vanhussosiaalityön työkokous järjestettiin kolme kertaa vuoden 2010 aikana. Tätä työnohjauksellista työkokouksikäytäntöä haluttiin edelleen jatkaa.

Keski-Suomessa toimivia gerontologian kehittäjiä ja kouluttajia kutsuttiin yhteistyötapaamiseen Koskeen huhtikuussa. Tapaamisella tavoiteltiin parempaa kehittäjien keskinäistä tiedonkulkua ja mahdollisten yhteistyömah-

dollisuuksien hyödyntämistä. Osanottajat päättivät jatkaa vastaavia vuosittain tapahtuvia kokoontumisia.

3.1.5 Vammaispalvelutyö

Kosken vammaispalvelutyöryhmä kokoontui vuoden 2010 aikana vain yhden kerran, kun syksyille suunniteltu kokous jouduttiin siirtämään yhteensattumien vuoksi. Työryhmän puheenjohtajaksi valittiin Satu-Maria Virtanen Kynnys ry:stä.

Maakunnallinen vammaisalan työkokous järjestettiin Uuraisilla syksyllä 2010. Pienempi vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden ja kuntien vammaispalveluista vastaavien työkokous kutsuttiin koolle kaksi kertaa vuoden aikana. Koollekutsujana toimi henkilökohtaisen avun keskuksen projektipäällikkö Mirva Vesimäki. Työkokouksissa keskusteltiin mm. vammaispalvelulain soveltamisesta, tulkinnoista ja käytännöistä.

Vammaisfoorum tapahtuman suunnittelu käynnistettiin syksyllä 2010 yhdessä Jyväskylän vammaisneuvoston kanssa. Suunnittelun asumisen teemaa sivuavien muiden tapahtumien vuoksi, vammaisfoorum päätettiin siirtää järjestettäväksi vuoden 2011 alkupuolella.

Kertomusvuonna toteutettiin Koskessa, osana valtakunnallista periaatepäätöksen toimeenpanoa, kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen kehittämiseksi kysely, jonka pohjalta valmistui alueellinen suunnitelma näiden palvelujen järjestämiseksi vuosille 2010-2015. Tämä kehittämistyö kokosi osaltaan maakunnan vammaisalan ammattilaisia yhteiseen työskentelyyn. Aiheesta järjestettiin seminaari 26.11.2010 otsikolla ”Kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien asuntokohteiden suunnittelu ja toteutus”.

3.1.6 Päihde- ja mielenterveystyö

Koske kutsui tammikuussa 2010 pitkän tauon jälkeen koolle Keski-Suomen päihdetyöryhmän. Kosken ja Jyväskylän seudun päihdepalvelusäätiön aiemmin yhdessä koordinoima päihdefoorumi ei ollut kokoontunut sitten elokuun 2007. Vuosittain on yhteistyössä järjestetty sen sijaan maakunnallinen päihdepäivä. Vuoden 2009 Keski-Suomen päihdepäivässä tehdyn kyselyn vastauksissa toivottiin yhteistä foorumia suunnittelemaan ja tukemaan maakunnan päihdealan ammattilaisten osaamista edesauttavia toimia. Vuoden 2010 ensimmäisessä kokouksessa oli 27 innokasta osallistujaa eri puolilta maakuntaa.

Työryhmän puheenjohtajaksi valittiin Tarja Boelius Keski-Suomen ensi- ja turvakodilta. Työryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Toisessa kokouksessaan se päätti muuttaa nimensä päihde- ja mielenterveystyön työryhmäksi. Keskeisimmiksi kysymyksiksi maakunnan päihde- ja mielenterveystyössä nimettiin (1) päihdetyön arvottomuus ja päihdehuollon asiakkaiden huono asema, (2) sukupolvelta toiselle siirtyvä päihdeproblematiikka (3) monitoimijaisen yhteistyön mahdollisuudet. Päihdetyöryhmän työskentelyä toivottiin mm. arvokeskustelua, vaikuttamista, verkostoitumista, tietoa paikallisesta tilanteesta sekä tutkimustietoa, vertaistyön arvostusta ja koko järjestelmään elastisuutta. Työryhmässä käsiteltiin maakunnan palvelurakennemuutosta ja organisaatiomuutoksia sekä tutustuttiin lähemmin järjestöjen kehittämistyöhön.

Yhteistyössä järjestettiin 14.10.2010 Keski-Suomen päihdepäivä otsikolla: Arvokas päihdetyö – edullista, tärkeää ja asiakkaan oikeus. Päivässä olivat esillä erityisesti ehkäisevän päihdetyön hyviksi koetut toimintamallit.

3.1.7 Koulutusyhteistyö

Kosken koulutusyhteistyöryhmä kokoontui vuoden 2010 aikana kolme kertaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi Raili Paavonen. Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksesta Maakunnan koulutusorganisaatioiden kehittämistoiminta on hyvin runsasta ja Kosken työryhmä tarjoaa tervetulleen foorumin keskinäiselle tiedonkululle.

Kokouksissa käsiteltiin täydennyskoulutuksen koordinoinnin ja tiedottamisen teemoja. Erillinen kokous järjestettiin täydennyskoulutuksen menetelmistä, jossa asioina olivat mm. sähköiset koulutusmenetelmät ja oppisopimuskoulutus. Vuoden viimeinen kokous käytiin alueellisen työvoimatarpeen ennakkoinnin kysymyksiin ja keskusteltiin osaavan työvoiman saatavuuden tulevaisuuden näkymistä, tarpeista ja haasteista erityisesti sosiaalialalla.

3.1.8 Keski-Suomen sosiaali- ja terveystieteiden työkokoukset

Sosiaali- ja terveystieteiden työkokoukset järjestettiin perinteiseen tapaan kahdesti kertomusvuoden aikana; 18.3 kokoonnuttiin Jyväskylässä sekä syksyllä 18-19.11. tehtiin kaksipäiväinen työkokous- ja opintomatka Tampereelle. Työkokousten osallistujamäärä vaihteli 20 hengen molemmin puolin. Tampereella tutustuttiin mm. monimuotoistuvan hyvinvointipalvelutuotannon hallintaan sekä ikäihmisten palveluihin.

Sosiaali- ja terveysjohtoa puhuttivat erityisesti lukuisat lainsäädäntöuudistukset. Eri ministeriöiden asiantuntijoita oli mukana työkokouksissa alustamassa, keskustelemassa ja vastaamassa kysymyksiin. Maakunnan palvelurakenneselvitys sekä sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio oli keskeinen teema myös näissä työkokouksissa. Sosiaali- ja terveysjohto keskusteli maakunnallisesti myös mm. lastensuojelun ostopalveluiden kilpailutuksesta, aikuispsykiatrian toimintamallista ja kehitysvammaisten asumispalveluista sekä tutustui Jyväskylän kaupungin organisaatiouudistukseen.

3.2 Sosiaalipoliittinen vaikuttaminen

Koske tekee sosiaalipoliittista vaikuttamistyötä erityisesti verkostojensa kautta. Näitä ovat mm. Keski-Suomen liiton hyvinvointistrateginen työ, Keski-Suomen sosiaaliturvayhdistyksen ja Kantereen kanssa yhteistyössä toimiminen sekä oma julkisuustyö. Valtakunnan tasolla keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat muut osaamiskeskukset, STM, THL ja STKL.

3.2.1 Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmä ja Kaste –ohjelman alueellinen toimeenpano

Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmän vetovastuu oli vuorovuosisperiaatteen mukaisesti vuoden 2010 aikana Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä. Kosken johtaja ja suunnittelija osallistuivat kuitenkin ryhmän toimintaan aktiivisesti. Koordinaatioryhmä, hieman laajennettuna, toimi samalla myös Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitys –hankkeen ohjausryhmänä. Koordinaatioryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Tietoa koordinaatioryhmästä ja mm. sen kokousmuistiot linkitettiin Kosken toimesta Kosken kotisivuille sekä Sonette –yhteisöverkkoon Kaste –ohjelman osion alle, vaikkakin maakunnallisen koordinaatioryhmän tehtävät on määritelty laajemmiksi, kuin vain Kaste-ohjelman maakunnallisen toimeenpanon elimeksi.

Kaste-ohjelman Keski-Suomen maakuntaseminaari järjestettiin 11.5.2010 Jyväskylässä. Keski-Suomea Kaste-ohjelman alueellisessa johtoryhmässä edustavat varsinaisina jäseninä Pirjo Kohonen Saarijärveltä, Pekka Utriainen Jyväskylästä ja Riitta Vanhanen Keuruulta.

Vuoden 2010 aikana Keski-Suomen alueella toteutetut Kaste ohjelman hankkeet olivat:

- (1) Lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishanke Itä- ja Keski-Suomessa 2008-2010 (Hallinnoija Jyväskylä) Jatkohanke: Lapset ja perheet Kaste II, Itä- ja Keski-Suomi (2010-2012)
- 2) Vanhusten asumisen uudet ratkaisut ja asumisen varhainen tuki - osana Toimivat sosiaali- ja terveystalvet Itä- ja Keski-Suomessa -kokonaisuutta 2008-2010 (Hallinnoija Joensuu). Jatkohanke: Vanhus Kaste II, Aktiivinen ikääntyminen Itä- ja Keski-Suomessa (2010-2012)
- (3) Kanerva, Kroonisten kansansairauksien ehkäisy ja varhainen hoito KYS-ERVA – alueella 2008-2010 (Hallinnoija Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri) Jatkohanke: Kanerva II, Kansansairauksien ehkäisy ja hoidon yhtenäisyys (2010-2012)
- (4) Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen, Jyväskylässä (2009-2011)
- (5) Rautaisia ammattilaisia perusterveydenhuoltoon (RAMPE) (Hallinnoija Keski-Suomen sairaanhoitopiiri) (2010-2012).

3.2.2 Maakunnalliset ja valtakunnalliset verkostot

Kosken edustajat ovat vuoden aikana osallistuneet lukuisiin maakunnallisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin.

Kosken edustajana valtakunnallisessa osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunnassa toimikaudella 2010 – 2013 toimii puheenjohtaja Risto Kortelainen. Hänen varaedustajansa on varapuheenjohtaja Mikko Mäntysaari.

Osaamiskeskusjohtajat kokoontuivat työkokoukseen 9 kertaa vuoden 2010 aikana. Kosken johtaja on toiminut osaamiskeskusten edustajana Sosiaali- huollon lainsäädäntöä uudistavassa työryhmässä ja Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, kehittämistä ja valvontaa koskevaa lainsäädäntöä valmisteleavassa työryhmässä. Lisäksi Marja Heikkilä on Tekesin Innovaatiot sosiaali- ja terveystalvetjärjestelmässä – ohjelman johtoryhmän jäsen ja valtakunnallisen Innokylä – hankkeen johtoryhmän jäsen. Marja Heikkilä osallistui kesällä 2010 European Social Networkin kongressiin Barcelonassa. Kongressin aiheena oli: Challenges and Opportunities for Social Services in Europe: promoting care and inclusion in a difficult economic environment.

Kosken suunnittelija osallistui Tampereella 16.6. järjestettyyn Missä mennään integroidut hyvinvointipalvelut – Kansallinen symposium, THL:n ja International Network Of Integrated Care :n järjestämä kansainvälinen konferenssi The 10th International Conference on Integrated Care yhteydessä.

Kosken johtaja ja suunnittelija ovat vuoden aikana osallistuneet mm. seuraaviin maakunnallisiin verkostoihin: THL:n ParasSos tutkimushankkeen työryhmä ja THL:n Jyväskylän toimipisteen neuvottelukunta, Perusturvaliikelaitos Saarikan johtokunta, Keski-Suomen kansanterveyden edistämiskeskus Kantere ry:n hallitus, Keski-Suomen sosiaaliturvayhdistyksen hallitus ja Keski-Suomen Liiton hyvinvointistrategiatyö.

Kosken suunnittelija oli lisäksi vuoden aikana jäsenenä seuraavissa ryhmissä: Seniorinuotta-projekti (Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry), Kimppahanke (Keski-Suomen sosiaaliturvayhdistys), Terveystiedon edistämisen forumi, Vanhus-Kaste –hankkeen ohjausryhmä (Joensuun kaupunki), Kokeemukset näkyviin - väkivaltatyön kehittäminen sijaishuollossa –hankkeen tutkimuksen tukiryhmä (Pelastakaa lapset ry ja Viola ry) ja Aikuisystävätoiminta (MLL/Pela).

Osaamiskeskuspäivät järjestettiin Kuopiossa 25-26.8. Päiville osallistuttiin Koskesta perinteisesti aktiivisesti.

Jyväskylän kaupungin kaavoitustoimen henkilöt vierailivat Koskessa 10.2.2010

Kosken väki kävi vierailulla Aluehallintovirastossa 17.3.2010 ja AVI:n yhteistyökumppanit kutsuttiin puolestaan palaveriin Koskeen 6.10.

Lapsiasiavaltuutettu Maria-Kaisa Aula vieraili Koskessa 13.8.2010 yhdessä Vammaisten lasten tukisäätiön edustajien kanssa.

Koske järjesti jo toisen kerran Eläköön elämä ja työ –koulutuspäivän. Esi- miestyön ja työhyvinvoinnin päivä järjestettiin 10.11. yhdessä johtamistaidon opiston, K-J Training oy:n sekä muiden kumppaneiden kanssa Koulutuspäivä kokosi reilut 100 osallistujaa ja palaute oli voittopuolisesti positiivista.

3.3 Viestintä

Kosken viestinnän perustehtäväksi vuodelle 2010 määriteltiin edelläkävijänä toimiminen ja maakunnallisen kehittämissuhteiden toimivana ja vuorovaiku-

tuksellisena pitäminen. Näitä ulkoisen ja sisäisen viestinnän perustehtäviä toteutettiin avoimella, positiivisella ja asiantuntevalla tyyliä.

Ulkoinen viestintä

Kosken ulkoista viestintää linjattiin toimintavuoden aikana selkeämmäksi. Kosken toiminta jäsenettiin kolmeen kokonaisuuteen: perustoimintaan, palvelutoimintaan ja hanketoimintaan. Loppuvuodesta uudistettiin Kosken kotisivujen rakenne myös tämän jaottelun mukaisesti. Kosken toimintoja ulkopuolisille esiteltäessä saatiin hyvää palautetta tästä jäsennyksestä.

Kosken kotisivujen koskeverkon ja samassa järjestelmässä toimivan maakunnallisen yhteisöverkon Sonetten päivittämiseen ja kehittämiseen panostettiin. Yhteisöverkon käyttöä ja tunnettuutta pyrittiin lisäämään maakunnassa. Yhteisöverkon päivittäminen on maakunnan eri kuntien ja organisaatioiden sisällöntuottajien yhteisellä vastuulla ja Koske kantoi omalta osaltaan huolta siitä, että monivuotisen työn tuloksena rakennettu työväline edelleen kehittyi. Kosken eri toimintojen työntekijät tekivät tiivistä yhteistyötä Medikes liikelaitoksen kanssa ja ylläpitokoulutuksiin ja yhdyshenkilötapaamisiin osallistuttiin vuoden aikana. Koske toimi aktiivisesti Sonette toimitusneuvoston kokoamiseksi, jonka koollekutsuminen siirtyi vuoden 2011 alkuun. Eri yhteyksissä visioitiin myös terveydenhuollon Internetsoja sosiaalihuollon Sonette- verkkojen tiiviimpää integraatiota tulevaisuudessa.

Videoneuvottelujen käyttöönottoon panostettiin toimintavuoden aikana. Kosken työntekijät koulutustuivat Koskeen hankitun videoneuvotteluohjelman käyttöön ja sitä myös hyödynnettiin eri toiminnoissa ja kehittämishankkeissa. Videoneuvotteluista saatiin yhteistyökumppaneilta hyvää palautetta, niiden avulla säästettiin matkustuskuluja ja aikaa. Käytännön kokemusten kautta myös opittiin ratkomaan monenlaisia pulmia, joita yhteyksien rakentamisessa ilmeni. Kokouskäytäntöjen kehittämisen ohella ylläpidettiin edelleen fyysisiin tapaamisiin ja vapaamuotoisiin keskusteluihin perustuvia foorumeita.

Julkisissa tiedotusvälineissä Kosken toiminnot oli vuoden aikana esillä edellisvuotta enemmän. Maakuntalehti kirjoitti mm. palvelurakennemuutoksen etenemisestä, sosiaalipäivystyksestä ja henkilökohtaisen avun keskuksista. Systemaattisempi seuranta Kosken julkisuustyöstä toteutetaan vuoden 2011 aikana.

Sisäinen viestintä

Sisäisen viestinnän välineenä käytettiin ja edelleen kehitettiin vuoden aikana Kosken väen omaa sähköistä työpöytää. Myös perinteinen perehdytyskansio päivitettiin ja säännöllisiä palaverikäytäntöjä jatkettiin edelleen. Työyhteisön spontaania ja avointa keskustelua pyrittiin ylläpitämään jokapäiväisessä työssä.

Kehittäjäyhteisön yhteisöllisyyden, tiedonkulun ja synergian edistämiseksi toteutettiin osaamiskartoitus ja työhyvinvointikysely, jonka tuloksia avataan toimintakertomuksen luvussa 3.4.

Arkistointiin ja Koskeen kertyvän aineiston hyödyntämiseksi kartoitettiin vaihtoehtoja ja sähköisen arkiston rakentaminen siirtyi vuoden 2011 alkuun.

Vuoden 2010 julkaisutoiminta

Kosken suunnittelija sai vuoden 2010 lopussa päätökseen kaksivuotisen Jyväskylän yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen järjestämän työnohjaajakoulutuksen. Koulutuksen lopputyö käsitteli kehittämisen solmukohtia ja siinä on hyödynnetty Koskeen ja eri hankkeiden kehittäjille vuosien varrella kertynyttä tietoa ja kokemuksia. Lopputyön pohjalta työstetty raportti julkaistiin Kosken raportteja-sarjassa.

Vuoden aikana Kosken raportteja sarjassa julkaistiin yhteensä 5 julkaisua. Uusien julkaisujen lista löytyy toimintakertomuksen liitteestä.

3.4 Hallinto, henkilöstö ja talous

3.4.1 Hallinto

Koskea hallinnoi Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry. Yhdistyksellä oli 42 jäsentä joulukuussa 2010. Lukumääräisesti jäsenmäärä väheni vuoden aikana yhdellä järjestöjäsenellä. Keski-Suomen 23 kunnasta kannatusyhdistyksen jäsenenä oli 18 kuntaa. Järjestöjäseniä kannatusyhdistyksellä oli niin ikään 18 ja oppilaitoksia 6. (Luettelo yhdistyksen jäsenistä on toimintakertomuksen liitteenä)

Yhdistyksen hallitus piti vuoden 2010 aikana 7 kokousta. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 23.3.2010. Yhdistyksen hallituksen kaksivuotiskaudelle 2009 - 2010 valituista jäsenistä kahden tilalle valittiin tuolloin uudet edustajat. Hallituksessa on ollut 11 jäsentä ja heidän varajäsenensä. Yhdistyksen hallituksen kokoonpanossa enemmistö on ollut järjestötoimijoilla (6 paik-

kaa). Kuntia edustaa hallituksessa kolme jäsentä ja oppilaitoksia kaksi varsinaista ja yksi varajäsen. Yhdistyksen hallituksen kokoonpano on vuosikertomuksen liitteenä.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Risto Kortelainen ja varapuheenjohtajana Mikko Mäntysaari. Kokouksissa on esittelijänä toiminut osaamiskeskuksen johtaja Marja Heikkilä ja sihteerinä suunnittelija Raili Haaki.

3.4.2 Henkilöstö ja työyhteisön kehittäminen

Kertomusvuonna samoissa tiloissa toimi kaikkiansa n. 40 hengen työyhteisö. Kosken palkkaamia työntekijöitä tästä oli 8 henkeä. Toimintakertomuksessa mainittuun Kosken kehittämiskokonaisuuteen tiiviisti kuuluvat muiden organisaatioiden hallinnoimat hankkeet työllistivät 14 henkilöä. (kehittäjäyhteisön henkilöstöstä on luettelo toimintakertomuksen liitteenä). Loput 20 henkeä koostuivat eri järjestöjen toimijoista, jotka olivat sijoitettuina samoihin tiloihin. Kosken toimintaan antoikin kertomusvuonna oman leimansa erityisesti vahvistunut vuoropuhelu ja yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tällainen monitoimijainen kehittäjäyhteisö tarjosi mutkattomia tilanteita ideointiin ja ajatustenvaihtoon sosiaalialan kehittämisen ajankohtaisista asioista. Toisaalta työyhteisö paisui jo sen verran monilukuisiksi, että spontaani tiedonkulku ei enää ollut aukotonta kaikkien kahdessa eri kerroksessa työskentelevien kiireisten kehittäjien kesken. Lisäksi talossa työskenteli useita harjoittelijoita ja myös työkokeilija.

Kosken työyhteisön väki kokoontui kerran kuussa työyhteisöpalaveriin. Lisäksi Kosken vakituiset toimijat muodostivat muutaman kerran vuodessa kokoontuvan oman kehittämisryhmän. Huhtikuussa järjestettiin strategiapäivä, jonka keskeisenä teemana oli asiakkaiden ja kansalaisten näkökulma kehittämistyössä. Teemasta oli alustamassa filosofi Olli-Pekka Moisio.

Muutamia kertoja kokoonnuttiin myös sovitusti sisältökohtaisiin talon sisäisiin palaveriin mm. lapsiperhetyön kehittäjien ja vammaispalveluiden kehittäjien kesken. Koske kutsui koolle myös Kaste-ohjelman hankkeiden keskisuomalaiset työntekijät. Tällä pyrittiin tiivistämään yhteistä tietoisuutta alueen kunnissa menossa olevista muutoksista ja kehittämisprosesseista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä.

Työkyvyn ylläpitämiseksi järjestettiin kehityskeskustelut ja työnohjausta sekä koko työyhteisön yhteisiä virkistystapahtumia keväällä ja syksyllä. Alkuvuodesta toteutettiin opiskelijatyönä osaamiskartoitus ja työhyvinvointikysely.

Työhyvinvointikartoituksen tuloksia

Työhyvinvointikartoitukseen vastasi 25 henkilöä. Vastaajista 6 oli Kosken työntekijää ja loput 19 työsuhteessa muuhun organisaatioon. Kysymykset oli jaoteltu kuuden eri teeman alle: työn hallinta, työyhteisö, kehittämishalu ja osaaminen, elämän tasapaino, itseluottamus, esimiehen tuki.

Vastaajat viihtyvät työssään ja kokevat sen palkitsevaksi. Yhteistyö muiden työntekijöiden kanssa sujuu hyvin ja suurin osa kokee olevansa tasa-arvoisia suhteessa muihin työyhteisön jäseniin. Organisaation tavoitteet ja strategiat eivät olleet kaikille täysin selvillä ja 16 % oli jokseenkin eri mieltä siitä, että työyhteisössä on tarpeeksi yhteisöllisiä foorumeja. Ongelmista puhuminen jakoi myös mielipiteitä. Vain 39 % oli täysin samaa mieltä siitä, että ongelmista uskalletaan puhua työyhteisössä. Vastaajien mielestä työyhteisössä vallitsi kuitenkin perheystävällinen kulttuuri. Virkistystoimintaa ei ollut kaikkien vastaajien mielestä riittävästi tarjolla eikä taukojen pitäminen taikka työasioiden töihin jättäminen aina onnistu täysin. 36 % oli jokseenkin eri mieltä, kun kysyttiin pystyvätkö he jättämään työasiat töihin. Omiin kykyihinsä ja kehittymisen mahdollisuuksiinsa vastaajat vaikuttivat yleisesti ottaen suhtautuvansa positiivisesti. Vastaajilla vaikutti olevan hyvä itseluottamus suhteessa työhön, vaikkakin epävarmuus töiden jatkumisesta painoi monia.

Lisäksi kyselyn yhteydessä oli yksi avoin kysymys, jossa pyydettiin kertomaan 2-3 vastaan tullutta solmukohtaa kehittämistyössä. Tämän kysymyksen vastauksia on hyödynnetty Raili Haaki työnohjaajakoulutuksen loppu-työssä, joka julkaistiin Kosken raportteja sarjassa.

Vastauksia tarkastellessa on huomioitava kyselyn ajankohta. Kysely toteutettiin heti sen jälkeen, kun työyhteisöön oli muuttanut reilu kymmenen uutta työntekijää. Tämä selittää osaltaan esim. organisaation tavoitteiden epäselvyyden. Kuitenkin sisäisen viestinnän kehittämiseen on syytä kiinnittää huomiota. Kosken sähköistä työpöytää ei ilmeisesti koeta vielä toimivaksi välineeksi. Tarkoituksenmukaisia yhteisiä foorumeita ja yhteisöllisyyttä ylläpitäviä toimintoja ja avointa keskustelukulttuuria on edelleen kehitettävä. Jotkut vastaajista kaipasivat myös hieman lisää rohkaisua, kannustusta ja myönteistä palautetta esimieheltä. Lienee syytä jatkossa edelleen tähdentää, että myös keskinäinen työkalvereiden kannustus on tärkeä työssä jaksamisen tuki. Kehittämistyössä on myös ylikuormittumisen vaara ja esim. jatkuva töiden kotiin kantaminen voi olla vaaraksi tasapainoiselle arkielämälle. Itsenäistä työtä tekevien asiantuntijoiden työyhteisössä paineet ”panna paras-taan” syntyvät myös kunkin henkilökohtaisesta intohimosta ja kiinnostuksesta. Töiden jakaminen tai työnkuvien uudelleenjärjestely ei siksi ole usein-

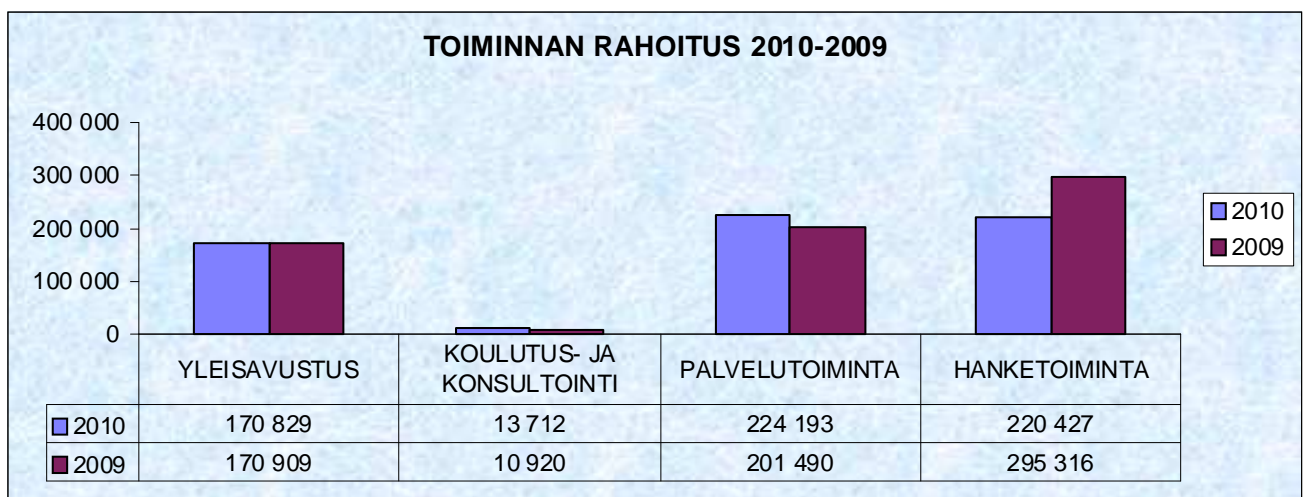
kaan ratkaisu kehittäjien kiireeseen. Kosken yhteisissä tilaisuuksissa onkin toistuvasti todettu, ettei osaamiskeskus ole täydellisten osaajien yhteisö. Kaiken tiedon tulee ennen kaikkea olla luotettavaa ja toiminnan perustua avoimuuteen. Myös epäonnistuminen ja ei-tietäminen on sallittua. Tehdyn hyvinvointikartoituksen tulokset kannustavat edelleen ylläpitämään ihmisen kokonaisvaltaisesta huomioivaa ja tätä kautta myös tehokkaasti toimivaa työyhteisöä.

3.4.3 Talous

Kosken taloushallinto ostettiin Työvalmennussäätiö Tekevältä/Sovatek-säätiöltä. Kosken perustyötä tukevaa toimistotyövoimaa ostettiin myös Tekevältä noin 1/3 työntekijän työpanoksen verran.

Keski-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintatuotot kääntyivät laskuun edelliseen vuoteen verrattuna (-7,7%). Tuottojen laskuun vaikutti projektien vähentyminen vuodelle 2010, mikä näkyi myös luonnollisesti toimintakulujen vähenemisenä. Kaikkinensa tuottoja kertyi 458 273 euroa, mikä oli 9,8 % budjetoitua tavoitetta suurempi. Varsinaisten toimintatuottojen lisäksi STM:n perusrahoitusta tuloutettiin 170 829 euroa.

STM – yleisavustuksen lisäksi toiminnan rahoitus koostui kirjanpidollisesti 26 eri seurantakohteen tuotoista. Kohteet jakaantuivat omaan palvelu- ja muuhun hanketoimintaan sekä ulkopuolisilta toimijoilta laskutetuista palveluista (ns. läpikulkuerät). Oman toiminnan tuottojakauma oli seuraava:

Toiminnan luonteen mukaisesti henkilöstömenot muodostivat suurimman kulukokonaisuuden (61 %). Palkka- ja sosiaalimaksuja kertyi reilut 382

000 euroa, missä vähennystä edellisvuoteen reilu 11 %. Palkkatilastoinnin mukaan kokonaistyöaika-päiviä oli yhteensä 1 821 (edellisvuonna 2 309), mikä tarkoittaa n. 7,2 henkilötyövuotta. Toimitilavuokria maksettiin 88 648 euroa. Muita toimintamenoja kertyi 153 744 euroa (+6,6 %).

Kokonaisuudessaan tilivuoden tulo- ja menotalous hoitui varsin tasapainoisesti. Poistot huomioiden tuotot riittivät kattamaan kokonaiskulut siten, että tilikauden ylijäämää kertyi hieman yli tavoitteen mukaisesti 2 742,69 euroa. Yhdistyksen maksuvalmius pysytteli tilikauden aikana jotakuinkin 30 päivän limiitin rajoissa. Tilikauden päättyessä likvidit varat ja saamiset olivat yhteensä 148 307 euroa, mikä oli 1,17-kertainen velkoihin nähden. Varojen ja velkojen suhdetta voi tältä osin pitää hyvänä. Tilikaudella ei toteutettu pitkäaikaisia investointeja. Taseen loppusumma päättyi 149 938 euroon.

4 PALVELUTOIMINTA

4.1 Sosiaaliasiamiestoiminta

Hyvän kohtelun lakinakin tunnettu asiakaslaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, täytti kymmenen vuotta. Asiakaslaki toi mukanaan sosiaalihuollon kehittämiseen ja laadunvarmistukseen sosiaaliasiamies- ja muistutusjärjestelmät. Laki painottaa sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksia, osallisuutta ja palvelun suunnitelmallisuutta sekä määrittää mm. moniammatillista yhteistyötä, salassapitoa ja tiedonsaantia.

Koske on tuottanut sosiaaliasiamiehen palvelua vuodesta 2004. Vuonna 2010 sosiaaliasiamieskuntia oli 16: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kinnula, Konnevesi, Kuhmoinen, Laukaa, Luhanka, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja 1.5. alkaen myös Äänekoski. Jyväskylän alueista Palokan, Tikkakosken ja Vaajakosken asiamiestyöstä vastasi lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä Hannele Metsäranta (vuoroteltuvapaan 1.8. – 31.12.2010 sijaisena YTM Tanja Hänninen), muista alueista ja kunnista vastasi sosiaaliasiamies YTM Eija Hiekka.

Sosiaaliasiamiestoiminnan asukaspohja oli toimintavuoden lopussa n. 240 000 kattaen 90 % maakunnan asukkaista. Jyväskylän kaupunki irtisanoi sosiaaliasiamiestoimintaa koskevan sopimuksen taloudellisiin syihin vedoten ja syksyllä neuvoteltiin uusi kuntakohtainen sopimus, jossa Jyväskylä kompensoi osan kuntansa sosiaaliasiamiespalvelun hinnasta osoittamalla kaupungin palveluksessa olevan työntekijän työpanosta sosiaaliasiamiestoimintaan liittyviin tehtäviin. Muutos ei vaikuta muiden Koskelta sosiaaliasiamiespalvelun hankkivien kuntien maksuosuuksiin.

Sosiaaliamiestyössä on monia tasoja ja osa-alueita. Paikallista, alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä on palveluntuottajien, kuntien, AVI:n, STM:n, THL:n, järjestöjen ja Kosken henkilöstön samoin kuin muidenkin sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Eija Hiekalla oli puheenvuoro valtakunnallisilla sosiaaliamiespäivillä Helsingissä (4-5.2.2010). Sosiaalityön tutkimuksen päivillä Jyväskylässä 18-19.2.2010 hän veti parityönä työpajaa aiheesta Oikeudenmukainen ja kunnioittava sosiaalityö tiukan talouden oloissa. Sosiaaliamies osallistui myös EU:n köyhyyden vastaisen teemavuoden tapahtumiin köyhyysillan juontajana (Jyväskylä 17.9.2010) ja panelistina eduskunnassa järjestettyyn kansalaisten ja päättäjien yhteisminäreenä (Helsinki 25.11.2010). Oppilaitosyhteistyö on vakiintunutta, Eija Hiekalla on ollut opetustehtäviä on sekä Jamk:ssa, Jyväskylän yliopistossa että JAO:ssa.

Suurin osa sosiaaliamiestyöstä on asiakastyötä; yhteydenottoihin vastaamista, puhelimitse ja sähköpostin välityksellä tapahtuvaa sosiaalihuollon palveluja koskevaa selvittelyä, tiedotusta ja neuvontaa. Osa asioista edellytti henkilökohtaista tapaamista ja asiakkaiden pyynnöstä osallistuttiin myös asiakaspalaveriin ja palvelusuunnittelutilanteisiin. Koskessa otettiin vuonna 2010 käyttöön uusi yksityiskohtaisempi sosiaaliamiestoiminnan asiakastilastointi. Vilkkaimpia yhteydenottojaksoja olivat loka-, marras- ja joulukuu. Useimmiten yhteyttä otti asiakas itse (70 %), mutta noin neljännes asioista tuli asiakkaan edustajalta ja 6 % henkilöstöltä. Yleensä palaute koski kunnan palvelua (84 %) tai kunnan yksityiseltä ostamaa palvelua (5 %).

Sopimuskunnista tuli 503 sosiaalihuollon asiaa (424 vuonna 2009 ja 397 vuonna 2008). Noin 42 % palautteesta koski toimeentulotukea ja 18 % lastensuojelua. Asioista 53 % tuli Jyväskylältä, 8 % Laukaasta ja Jämsältä ja 6 % vajaan vuoden palvelussa mukana olleelta Äänekoskelta. Muista kuin sopimuskunnista tai ilman kuntatietoa tuli vain 13 asiaa (38 vuonna 2009). Sosiaalihuollon palvelupalautetta ja asiakkaan aseman kehitystä kuvataan tarkemmin vuosittaisessa sosiaaliamiehen selvityksessä. Vuotta 2009 koskenut selvitys valmistui 31.3.2010. Palvelujen tilaa ja kehittämistarpeita käsiteltiin kunnanhallituksissa, sosiaalilautakunnissa ja kuntakäynneillä ja kokeimuksia hyödynnettiin koulutusten ja kehittämishankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

4.2 Kiertävä lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä

Kunnat ovat ostaneet Koskelta kiertävän lastensuojelun erityissosiaalityöntekijän palvelua entiseen tapaan; työapua kysyttiin kertomusvuonna mm. lastensuojelutarpeen selvityksiin, huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen valmisteluihin, huostaanoton purkuhakemusten valmisteluun, työpariksi olosuhdeselvityksiin sekä lastensuojelun avohuollon asiakastyöhön. Jonkin

verran on annettu myös puhelinkonsultaatiota. Palvelua ovat käyttäneet seuraavat kunnat: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä (vain sijaisvanhempien työnohjaus), Jämsä, Kinnula, Konnevesi, Luhanka, Multia, Petäjävesi, Pihtipudas, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski sekä SoTe -kuntayhtymä Saarikka.

Hannele Metsärannan ollessa vuorotteluvapaalla 1.8. - 31.12.2010, on hänen sijaisenaan toiminut sosiaalityöntekijä Tanja Hänninen.

Työnohjausta on annettu edelleen kevätkaudella 2010 Juva – Joroinen - Rantasalmi – yhteistoiminta-alueelle sekä Järvi - Pohjanmaan kuntien sosiaalityöntekijöiden ryhmälle Alajärvellä . Työnohjaus on jatkunut myös Äänekosken perhetukikeskuksessa (kevätkauden 2010) ja sukulaissijaisvanhempien ryhmälle Jyväskylässä. Vuonna 2009 toimintansa aloittanut pienten kuntien sosiaalityöntekijöiden vertaisryhmä on jatkanut toimintaansa; kokouksia on ollut kerran kuukaudessa Koskessa.

Kiertävä lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä on myös toiminut neljästi vuodessa kokoontuvan Keski-Suomen lastensuojelutyöryhmän ryhmän puheenjohtajana.

Lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijatyöryhmän sihteerin tehtäviä on kiertävä lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä hoitanut kaksi kertaa vuoden 2010 aikana, työryhmän varsinaisen sihteerin ollessa jäävi.

Kiertävän lastensuojelun erityissosiaalityöntekijän tehtävien ohessa on Hannele Metsäranta /Tanja Hänninen toiminut edelleen Jyväskylän toisena sosiaaliamiehenä Palokan, Vaajakosken ja Tikkakosken alueilla asuville.

4.3 Konsultoiva erityislastentarhanopettaja

Pohjoisen Keski-Suomen konsultoiva erityislastentarhanopettaja palvelu käynnistyi vuonna 2009. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus hallinnoi palvelutoimintaa kuuden kunnan yhteisellä sopimuksella. Sopijakunnat ovat Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Saarijärvi. Kunnat maksavat toiminnasta aiheutuvat kulut suhteessa käyttämäänsä palvelujen määrään. Toimintaa kehitetään säännöllisissä ohjausryhmän tapaamisissa kuntien kanssa. Vuoden 2010 aikana ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa.

Konsultoivana erityislastentarhanopettajana työskentelee erityislastentarhanopettaja Tuulikki Koljonen.

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja osallistui kertomusvuonna varhaiskasvatussuunnitelman ja päivähoidon sekä esiopetuksen perusteiden mukaisen lakisääteisen hoito-, toiminta- ja kuntoutussuunnitelman laatimiseen yhteistyössä lasten vanhempien, päivähoitohenkilöstön ja muiden asiantuntijatahojen kanssa. Lisäksi hän on ollut mukana kuntien erityispäivähoitoa koskevissa moniammatillisissa työryhmissä, joissa suunnitellaan ja kehitetään erityispäivähoitoa ja siihen liittyviä lasten ja perheiden palveluja. Tehtävänä on ollut myös seudullisen ja alueellisen varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen. Vuonna 2010 Tuulikki Koljonen hankki Kasvatuskumppanuus – kouluttajakoulutuksen ja veti työparina alueella yhden koulutusryhmän.

Konsultoivan erityislastentarhanopettajan toimintatapoina vuonna 2010 olivat:

- *jalkautunut, suora henkilöstön ohjaus ja konsultaatio
- *kuntien työntekijän työparina toimiminen
- *osallistuminen asiakastapaamisiin/kotikäynteihin/neuvotteluihin
- *puhelinkonsultaatio
- *pedagogisen toiminnan suunnittelu yhdessä henkilöstön kanssa
- *yksilö/pienryhmätyöskentely lasten kanssa
- *varhaiserityiskasvatukseen liittyvän koulutuksen järjestäminen
- *uusimpaan tutkimukseen ja hyviksi todettuihin ja käytänteisiin ja toimintamalleihin perustuva kehittämistyö

4.4 Sosiaalipäivystyksen koordinointi

Sosiaalipäivystyksen koordinointi on ollut Kosken tuottamaa maakunnallista toimintaa vuoden 2008 alusta alkaen. Osa-aikaisena koordinaattorina jatkoi Sivi Talvensola.

Sosiaalipäivystyksen koordinoititehtäviin kuului maakuntaan rakennettujen, virka-ajan ulkopuolella toimivien päivystysjärjestelmien koordinointi, virka-ajan ulkopuolista sosiaalipäivystystä koskevien tilastotietojen kerääminen, raportointi ja tiedontuotanto sosiaalihuollon kehittämiseksi, koulutuksen ja työnohjauksen järjestäminen sosiaalipäivystäjille, sosiaalipäivystykseen liittyvän materiaalin ja lomakkeiston ylläpito, päivitys ja kehittäminen, sosiaalipäivystyksestä tiedottaminen ja sosiaalipäivystykseen liittyvä yhteistyö mm. kuntien ja päivystäjien kanssa, yhteistyökumppanien suuntaan, julkisuuteen sekä hankeyhteistyö ja valtakunnallinen yhteistyö, sosiaalipäivystyksen ja sosiaalipäivystysjärjestelmän kehittäminen yhteistyössä maakunnan kuntien kanssa sekä Mobile-kuntien päivystysvuorojen suunnittelu ja sosiaa-

lipäivystyskalenterin ylläpito. Tärkeä tiedottamisen väylä oli Keski-Suomen sosiaalialan ammattilaisten yhteisöverkko, Sonette, jonka sosiaalipäivystystä koskevan sisällön päivittäminen kuului myös koordinaattorin tehtäviin.

Sosiaalipäivystyksen koordinoitua ohjasi sekä sosiaalipäivystyksen kehittämistä ja linjaamisesta vastasi maakunnallinen ohjausryhmä, jossa oli edustajia Keski-Suomen kunnista, Kriisikeskus Mobilesta, Keski-Suomen hätäkeskuksesta, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO:sta ja Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kehittämistyötä tehtiin myös pienemmässä työryhmässä, jossa suunniteltiin pysyvää sosiaalipäivystysmallia maakuntaan. Työryhmän työ ei tuolloin tuottanut tulosta, mutta kehittäminen jatkuu.

Sosiaalipäivystyksellä tarkoitetaan välttämättömien ja kiireellisten sosiaalipalvelujen järjestämistä. Vuonna 2010 maakunnassa järjestettiin virka-ajan ulkopuolista sosiaalipäivystystä kolmen päivystysrenkaan kautta, joita olivat Kriisikeskus Mobilen palvelukunnat, Saarijärven seutu ja Viitaseutu. Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys perustuu pääasiassa ns. korkean kynnyksen järjestelmään, jossa eri viranomaistahot arvioivat kuntalaisten yhteydenotoista kiireellisen sosiaalityön tarpeen ja ottivat tarvittaessa yhteyttä seudullisiin sosiaalipäivystyksiin. Sosiaalipäivystyksen kautta saadaan tietoa kunta- ja aluekohtaisesti asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja se antaa suuntaa palvelujen kehittämiseksi sekä ennaltaehkäisevälle työlle.

4.5 Lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä

Keski-Suomen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän toiminta käynnistyi hanketoimintana vuoden 2008 alusta. Vuoden 2009 alusta koordinoinnista on vastannut Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Lastensuojelun asiantuntijaryhmää voivat käyttää kaikki Keski-Suomen maakunnan kunnat ja se kutsutaan koolle sosiaalityöntekijän tilauksesta kerran kuukaudessa (ei kesä-heinäkuussa). Koollekutsujan ja sihteerin palvelut ostettiin vuonna 2010.

Kokeiluvuonna 2008 työryhmän kulut maksettiin hankerahoituksella, mutta vuoden 2009 alusta alkaen konsultaatiokerran hinta tilaajalle on ollut 836 euroa (sekä mahdolliset Jyväskylän perheneuvolan ja Keski-Suomen sijaishuoltoyksikön perimät kuntaosuudet). Vuonna 2010 asiantuntijaryhmän käytännöt toimivat kuten edellisinä vuosinakin, vain asiantuntijajäseniä tuli lisää lähinnä esteellisyysongelmien vähentämiseksi.

Vuonna 2010 lastensuojelun asiantuntijaryhmän kokouksia varattiin kuusi kertaa ja pidettiin viisi kertaa. Asiantuntijaryhmän käyttö siis vilkastui ver-

rattuna edelliseen vuoteen, jolloin kokouksia toteutui vain kaksi. Yksi kunta käytti moniammatillista asiantuntijaryhmää vuoden 2010 aikana kaksi kertaa, muutoin käyttäjäkunnissa oli sekä uusia että aikaisemmin ryhmän konsultaatioita käyttäneitä kuntia. Konsultaatiopyynnöt liittyivät sijaishuollon muutostarpeeseen sekä huostaanoton edellytysten ja avohuollon tukitoimien riittävyys ja tarkoituksenmukaisuuden arviointiin sekä erityisopetuksen järjestelyihin. Neljässä kokouksessa laadittiin pyydettyä lausunto ja yhdessä kokouksessa työskentelysuunnitelma avohuollon työskentelyn tueksi.

Vuonna 2010 jokaisessa kokouksessa olivat mukana puheenjohtaja, sihteeri ja psykologi. Neljässä kokouksessa oli mukana asianajaja ja kolmessa aikuispsykiatri, sijaishuollon sosiaalityöntekijä ja avohuollon sosiaalityöntekijä. Kahdessa kokouksessa oli mukana erityisopetuksen asiantuntija, ja yhdessä kokouksessa oli mukana lastenpsykiatri, joka antoi myös yhden kerran suullisesti lausuntonsa asiapapereiden perusteella. Yhdessä kokouksessa oli mukana myös päihdetyön asiantuntija. Vaikka useita asiantuntijaryhmän jäseniä ei kutsuttu kokouksiin vuoden aikana lainkaan, käytännössä on osoittautunut tärkeäksi, että asiantuntijaryhmällä on kaksois-, joiltakin osin jopa kolmoismiehitys.

Lastensuojelun asiantuntijaryhmän toimintaa ja käytäntöjä esiteltiin Jyväskylässä maakunnallisessa "Työkaluja lastensuojeluun" -työkokouspäivässä 2.9.2010. Paikalla oli useita kymmeniä maakunnan sosiaalityöntekijöitä. Esittelyn jälkeen asiantuntijaryhmän kokousajat varattiin useaksi kuukaudeksi eteenpäin. Lisäksi pidettiin lastensuojelun asiantuntijaryhmän toiminnan kehittämistyörukkasen kokous 17.9.2010. Uutena asiana nousi esille asiakkaiden osallistumisen mahdollisuus asiantuntijaryhmän kokouksiin. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokouksissa ja erilaisilla keskustelufoorumeilla linjattiin, että lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, joka varaa ajan moniammatilliseen asiantuntijaryhmään, myös viimekädessä päättää asiakkaan osallistumisesta asiantuntijaryhmän kokoukseen. Toinen vuoden aikana keskusteltu asia oli asiantuntijaryhmän ennakoiva käyttö avohuollossa ja laajemminkin erilaisissa lastensuojelukysymyksissä, ei ainoastaan huostaanoton valmistelutilanteissa.

5 HANKETOIMINTA

5.1 Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitys

Keski-Suomen maakuntahallitus myönsi 70 000 euron rahoituksen Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon tulevaisuuden palvelurakenteen selvi-

tystyöhön. Selvityksen tekijäksi valittiin Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (Koske). Selvitystyössä hyödynnetään jo pitkät perinteet omaavaa maakunnallista yhteistyötä. Hanke toteutetaan yhdessä Keski-Suomen sairaanhoitopiirin, Keski-Suomen seututerveyskeskuksen, Perusturvaliikelaitos Saarikan sekä maakunnan kuntien kanssa. Hanke on alkanut 13.4.2010 ja päättyy kesäkuun 2011 loppuun.

Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvityksen tavoite on löytää Keski-Suomen asukkaita parhaiten palveleva sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämismalli. Tavoitteeseen sisältyy perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon saumaton yhteistyö uuden terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla sekä yhteistoiminta sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden tasolla puitelain muutoksen mukaisesti. Hanke tavoittelee myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden painopisteen siirtoa kansalaisten omatoimisuuden lisäämiseen, sosiaali- ja terveydenhuollon monitoimijaisuuden lisäämistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resurssien entistä parempaa hallintaa.

Hankkeen pääasiallisena työtapana on työryhmätyöskentely. Hankkeessa toimii kolme päätyöryhmää ja yksi alatyöryhmää. Hankkeen keskiössä toimii *hanketyöryhmä*, joka vastaa työn etenemisestä. Hanketyöryhmän muodostavat:

- Jouko Isolauri, erikoissairaanhoidon asiantuntija, vastuullinen johtaja
- Reijo Räsänen, perusterveydenhuollon asiantuntija
- Marja Heikkilä, sosiaalihuollon asiantuntija, hankkeen koordinaattori ja osa-aikainen projektipäällikkö
- Risto Kortelainen, yleishallinnon asiantuntija
- Jorma Teittinen, erikoissairaanhoidon asiantuntija

Hanketyöryhmän lisäksi projektissa toimii maakunnallinen ja tieteellinen asiantuntijaryhmä. Ohjausryhmän kokouksessa 30.9. annetun palautteen perusteella ryhmät päätettiin yhdistää syksyn 2010 aikana. Yhdistetyn ryhmän kokoonpano on seuraava:

- Jouko Isolauri, pj. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Anneli Latva-Nevala, Wiitaunioni
- Jorma Kilpeläinen, Jämsän kaupunki
- Jorma Teittinen, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Jussi Huttunen, professori,
- Marja Heikkilä, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Mikael Palola, perusturvaliikelaitos Saarikka

- Olli-Pekka Ryyänen, professori, Kuopion yliopisto (yleislääketiede)
- Pekka Kettunen, professori, Jyväskylän yliopisto (sosiaalipalvelujen arviointi)
- Pekka Utriainen, Jyväskylän kaupunki
- Raija Kolehmainen, Äänekosken kaupunki
- Reijo Räsänen, Keski-Suomen seututerveyskeskus
- Risto Kortelainen, Jyväskylän kaupunki
- Sakari Möttönen, dosentti, Jyväskylän ja Kuopion yliopistot (kuntademokratia ja hallinto)
- Vuokko Hiljanen, Laukaan kunta / Keski-Suomen seututerveyskeskus

Hankkeessa on perustettu yksi *alakohtainen työryhmä*, joka keskittyy kehitysvammaisten asumiseen ja siihen liittyvien palvelujen kehittämiseen Keski-Suomessa. Tähän, ns. Kehas-työryhmään, kuuluvat:

Alen, Reija, pj.	ylilääkäri, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Hanhikoski, Emmi	johtava sosiaalityöntekijä, Jyväskylän kaupunki
Haverinen, Olli-Pekka	puheenjohtaja, Keski-Suomen kehitysvammaisten tukipiiri
Heikkilä, Marja	johtaja, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Karvala, Tapani	asuntotoimen päällikkö, Jyväskylän kaupunki
Ladonlahti, Tarja	erityispedagogiikan lehtori, Jyväskylän yliopisto
Luukkonen, Ritva	terveyskeskuslääkäri, Wiitaunioni
Markkanen, Outi	sosiaalityön johtaja, Äänekosken kaupunki
Mustakallio, Armi	vammaispalvelujohtaja, Jämsän kaupunki
Mäkinen, Marika	hallituksen jäsen, Keski-Suomen autismiyhdistys
Saarinen, Marja-Leena	toimitusjohtaja, Keski-Suomen vammaispalvelusäätiö
Salminen, Marjatta	palveluyksikön johtaja, Jyväskylän kaupunki
Vertanen, Heli	palvelualueen johtaja, perusturvaliikelaitos Saarikka

Hankkeen *ohjausryhmänä* toimii Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmä.

Hankkeeseen kutsuttiin lokakuussa 2010 kaksi asiantuntijatyöparia. Työpareilta on pyydetty asiantuntija-arviot Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon tulevasta järjestämisestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiokysymyksistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiokysymyksissä työparina toimivat yhtymäjohtaja Markku Puro Forssan seudun terveydenhuollon ky:stä ja sosiaalityön johtaja Outi Markkanen Äänekoskelta. Hallintotyöparina toimivat strategiajohtaja Sakari Möttönen Jyväskylän kaupungista ja johtaja Mikael Palola Perusturvaliikelaitos Saarikasta.

Johtaja Marja Heikkilä Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta on toiminut hankkeen osa-aikaisena projektipäällikkönä 1.9. lukien siten, että hän käyttää työajastaan 20 % hankkeen tehtäviin. Hankkeen työryhmien sihteerinä on toiminut Sivi Talvensola Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta.

Hankkeessa on hahmoteltu ensimmäinen versio Keski-Suomen mallista, jonka työstäminen jatkuu yhteistyössä maakunnan eri toimijoiden kanssa. Malli perustuu palvelurakenneselvityksessä määriteltyihin ”peruspilareihin”, joista hanketyöryhmän jäsenet ovat tuottaneet pohjapapereita hanketyön pohjustukseksi. Hankkeessa on myös koottu tilastopaketti Keski-Suomesta palvelurakenneselvitystä varten.

Hanke on järjestänyt vuoden 2010 aikana tilaisuuksia, joissa sosiaali- ja terveydenhuollon tulevaisuuden palvelurakennetta on hahmoteltu yhdessä maakunnan toimijoiden kanssa. Maakunnallinen *Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio Keski-Suomessa -seminaari* järjestettiin 9.11.2010 Jyväskylässä. Hankkeessa toteutettiin *kolme seudullista keskustelutilaisuutta* eri puolilla maakuntaa. Tilaisuudet järjestettiin 2.12. Jämsässä (Jämsän ja Kuhmoisten yhteistoiminta-alue) ja 9.12. Äänekoskella (Saarijärven–Viitaseudun kunnat ja Äänekosken kaupunki) sekä Jyväskylässä (Jyväskylän kaupungin, Hankasalmen, Muuramen ja Uuraisten kunnat sekä Keuruun kaupunki, Laukaan, Konneveden, Multian, Joutsan, Luhangan, Toivakan ja Petäjäveden kunnat). Lisäksi Kehas-työryhmä järjesti 26.11. maakunnallisen *Kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien asuntokohteiden suunnittelu ja toteutus -seminaarin* Jyväskylässä.

5.2 Osaamisen kehittäminen rahapeliongelmiin ehkäisyssä ja hoidossa

Vuonna 2010 Osaamisen kehittämistyön painopisteet olivat kouluttajakoulutuksessa ja kouluttajaverkoston toiminnan käynnistymisessä, Rahapelion-

gelmien ehkäisy ja hoito -verkkokurssien markkinoinnissa ja toteutuksessa, verkkokurssin Kehittämistehtävän (9 op) pilotoinnissa, valtakunnallisen osaamistarvekartoituksen toteuttamisessa, verkkokurssin ruotsinkielisen version aikaansaamisessa, kurssin jatkokehityksessä ja asiantuntijatuen käynnistymisessä kunnille. Tavoitteet saavutettiin kaikilla alueilla lukuun ottamatta asiantuntijatuen käynnistymistä kunnille, joka käynnistyy 2011. Lisäksi verkkokurssien videoaineisto koottiin Rahapelihaitat-videolainaukseksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Pelihaitat-sivuille koulutukselliseen käyttöön.

Keskeisimpänä toimintavuoden tavoitteena oli saada käynnistettyä verkkokursseja ja tehdä vuosien 2010 - 2011 osalta verkkokurssien toteutussuunnitelma. Kaikki suunnitellut kurssit käynnistyivät kolmen ammattikorkeakoulun järjestämänä eri puolilla Suomea. Vuonna 2010 yhteensä 66 henkilöä suoritti tai suorittaa verkkokurssia ja markkinoinnissa oli seitsemän vuoden 2011 kurssia. Yli puolet osallistuneista on ollut Etelä-Suomesta. Osallistujat olivat sosiaali-, terveys- ja opetusalan sekä rahapelierikoistuneiden palvelujen ja projektien henkilöstöä. Kurseista kootaan THL:n webropoliiin palautteet, joita hyödynnetään jatkokehityksessä 2011.

Syksyllä 2010 toteutettiin kouluttajakoulutuksen pedagoginen valmennus ”Oppimisen ohjaustaitoja työelämäosaajille 5 op”, jonka toteutti Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillinen opettajakorkeakoulu. Kouluttajaverkoston toiminta käynnistyi verkostotapaamisella, johon osallistui 15 henkilöä.

Verkkokurssin Kehittämistehtävän (9 op) pilotoinnin tuloksena valmistui kolme kehittämisraporttia. Valtakunnallisen kartoituksen ”Osaamistarve rahapeliongelmiin ehkäisyssä ja hoidossa” raportti valmistui syksyllä ja se julkaistaan THL:n julkaisusarjassa 2011.

Verkkokurssien markkinointiin panostettiin erityisesti toimintavuoden aikana sekä esittein, julistein että messuosastoilla. Pelihaitat-sivuston ruotsinkielisille sivuille lisättiin koulutus-osio. Eri toimijoiden kehittämät koulutukset rahapeliongelmissa koottiin myös yhteiseksi esitteeksi. Kehittämistyö on sisältänyt edelleen yhteistyötä rahapelipalvelujen, alan kehittäjien ja verkostojen, oppilaitosten ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön kanssa.

Keskeisimmät haasteet toimintavuodelle 2011 ovat kuntien tukeminen rahapeliongelmiin ehkäisyssä ja hoidon osaamisessa mm. yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa, verkkokurssin hyödyntäminen tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja verkkokurssin jatkokehitys.

5.3 Lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishanke Itä- ja Keski-Suomessa

Itä- ja Keski-Suomen lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishankkeen (Lapset ja perheet Kaste –hanke) ensimmäisen vaiheen toimintakausi oli 1.11.2008- 30.10.2010. Lapset ja perheet Kaste II- hanke käynnistyi 1.11.2010. Toisen hankekauden aikana jatketaan ensimmäisen vaiheen kehittämistyön tulosten levittämistä ja juurruttamista, uutena painopistealueena näiden lisäksi on perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn kehittäminen maakunnassa.

Keski-Suomessa kehittämistyön painopistealueina ovat olleet ennalta ehkäisevä työ, lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut, lastensuojelun avohuolto, sijaishuolto ja perhehoito. Kaikkien painopistealueiden tavoitteina ovat olleet henkilöstön osaamisen vahvistaminen, varhaisen tuen ja puuttumisen työmenetelmien kehittäminen, lasten ja perheiden osallisuuden vahvistaminen ja palvelurakenteiden ja – prosessien kehittäminen.

Lasten ja perheiden palveluissa työskentelevien osaamista on vahvistettu yhteisillä (myös maakunnallisilla) koulutusprosesseilla, työkokouksilla ja konsultaatioilla. Työkokouksissa moniammatillisten yhteistyöverkostojen kanssa on kehitetty varhaista tunnistamista, lisäksi maakunnassa on toteutettu laajasti huolen puheeksi ottamisen koulutusta. Hankkeen työntekijät ovat tarjonneet kuntiin asiantuntija-apua ja konsultaatiota, lisäksi he ovat toimineet kouluttajina.

Lapset ja perheet Kaste I -hankkeen järjestämissä koulutuksissa, työkokouksissa ja muissa tilaisuuksissa on ollut yhteensä lähes 10 000 osallistujaa.

5.4 Vanhusten asumisen uudet ratkaisut ja asumisen varhainen tuki

Sosiaali- ja terveysministeriön Kaste –kehittämishjelmaan kuulunut Vanhusten asumisen uudet ratkaisut ja asumisen varhainen tuki hanke toteutettiin 1.1.2008 – 31.10.2010 välisenä aikana. Hankkeen kakkosvaiheena käynnistyi 1.11.2010 Aktiivinen ikääntyminen Itä- ja Keski-Suomessa (vanhuskaste II) –hanke. Molemmat hankkeet toimivat Itä- ja Keski-Suomen alueella. Hankkeiden hallinnoija on Joensuun kaupunki, jonka palkkalistoilla myös Keski-Suomen kehittäjät ovat olleet.

Hankkeen taitosvaiheessa leimasi vuotta hankkeen ensimmäisen vaiheen päättäminen ja uuden suunnittelu sekä vuoden lopulla käynnistäminen. Kesään mennessä aktiivisin vaihe hankkeissa toimineiden työryhmien osalta saatiin päätökseen ja hankkeessa keskityttiin tehdyn työn vaikuttavuuden arviointiin. Keski-Suomen kaksi kehittäjää Sinikka Tyynelä ja Pauliina Takala jäivät syksyn aikana vaiheittain pois ja uusi kehittäjä Timo Itäpuisto rekrytoitiin lokakuussa toteuttamaan hankkeen toista vaihetta.

Hankkeen toisessa vaiheessa Keski-Suomesta on mukana 18 kuntaa. Kaksosvaiheen osalta työ saatiin käyntiin ja kunnat määrittivät toiminnan painopisteet kahden vuoden hankejakson ajalle. Painopisteet määriteltiin hankesuunnitelman mukaisten kahden pääteeman alle. Teemat ovat hyvinvointia ja terveyttä edistävä palvelurakenne sekä laadukkaat asuin- ja elinympäristöt.

Vanhusasiavaltuutettu –hanke päätti pääasiallisen toimintansa vuoden 2010 alkupuolella. Jyväskylän Sotainvalidien Asuntosäätiön hallinnoima Ray:n rahoittama hanke toimi Kosken tiloissa. Pauliina Takala hoiti tehtävää osaaikaisesti Vanhus Kaste hankkeen työn ohessa.

5.5 Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan henkilökohtaisten avun keskusten kehittämishanke eli HAVU-hanke

Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan henkilökohtaisten avun keskusten kehittämishanke eli HAVU -hanke toteutetaan ajalla 1.3.2009 -31.12.2011. HAVU -hanketta hallinnoi Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä. Hanke saa avustusta TEKES:n Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmässä ohjelmasta. Hanke on Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen, Keski-Suomen kuntien sekä Eskoon sosiaalipalvelujen ky:n yhteinen hanke. Hankkeessa on perustettu kaksi maakunnallista henkilökohtaisen avun keskusta. Hankkeessa toimii projektipäällikkö ja kaksi projektisuunnittelijaa. Toimipaikat ovat Jyväskylässä ja Seinäjoella.

Keski-Suomen kunnista mukana ovat Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Keuruu, Kuhmoinen, Muurame, Laukaa, Pihtipudas, Toivakka, Viitasaari ja Äänekoski. Eskoon sosiaalipalveluiden kuntayhtymän alueelta Etelä-Pohjanmaan alue. Keski-Suomen HAVU -keskukseen liittyivät 1.12.2010 alkaen Pihtipudas ja Viitasaari ja 1.1.2011 alkaen Petäjävesi.

Henkilökohtaisen avun keskus eli HAVU -keskus toimii vaikeavammaisten työnantajien ja päämiesten sekä avustajien ns. keskuspaikkana, josta saa tu-

kea ja käytännön neuvoja, koulutusta ja työnohjausta henkilökohtainen avustajatoimintaan liittyen. HAVU -keskus toimii Tre@validia -hankkeen kehittämän ja Invalidiliitto ry:n omistaman Avustajaportti.fi verkkopalvelun paikallisena ylläpitäjänä. Avustajaportti.fi palvelussa työnantaja ja avustaja voivat löytää toisensa.

HAVU -keskusten palvelu jalkautui hankekuntien alueelle avustajahaastatteluihin ja koulutuksiin ja työnantaja asiakkaiden koteihin. Keski-Suomen HAVU -keskuksen asiakkaaksi oli hakeutunut v. 2010 mennessä 150 vammaista työnantajaa ja reilu 200 henkilökohtaista avustajaa. Tämän lisäksi HAVU -keskukseen tuli päivittäin lukuisia yhteydenottoja myös muilta asiakailta kunnista, edunvalvojilta, huoltajilta, omaisilta sekä niiltä vammaisilta työnantajilta ja avustajilta jotka harkitsivat asiakkuutta tai tiedustelivat pienimuotoisempia asioita sekä henkilöiltä HAVU:n ulkopuolisista kunnista. Näistä alettiin kokoamaan erillistä kuukausitilastointia joka pyritään yhdenmukaistamaan valtakunnallisesti muiden henkilökohtaisten avun keskusten kanssa.

Keski-Suomen HAVU -keskuksen asiakasprofiilista lokakuun 2010 loppuun mennessä ilmenee, että 143 rekisteröityneestä työnantajasta/työnjohtajasta 27 oli näkövammaisia, 40 tarvitsi apua kommunikoinnissa ja 33 heistä oli edunvalvoja eli he toimivat työnjohtajina. HAVU -keskusta hyödynnettiin työnantajuuden ja työnjohdon tukena. Ensimmäinen yhteydenotto tapahtui pääsääntöisin puhelimitse (n=121), sähköpostilla (n=17). Vuoden 2010 aikana otettiin käyttöön puhelinaika saatavuuden parantamiseksi. Näistä 143 asiakkaasta 118 aloitti asiakkuuden yhteydessä avustajahaun ja 112 heistä laadittiin tunnukset Avustajaportti.fi verkkopalveluun. Lisäksi työvoimahallinnon www.mol.fi sivuille laadittiin työnhakuilmoituksia 41 kappaletta työnantajien puolesta. Uusia työnantajia näistä 143 oli 72 työnantajaa. Avustajahaastatteluissa oltiin mukana 61 kertaa ja työsopimusten laatimisessa avustamassa 88 kertaa. Työterveydenhuollon palveluiden järjestämisessä on avustettu 83 eri työnantajaa. Perehdytyskeskusteluissa on oltu mukana 51 kertaa ja perehdytyskansioita laadittiin yhteistyössä työnantajan kanssa alusta loppuun 8 työnantajan kanssa. Työvuorosunnittelussa on opastettu 36 kertaa. Palkanmaksussa opastettiin alkuun 40 eri työnantajaa ja yleensä useammin kuin kerran. Verotilin käyttämisessä opastettiin 41 työnantajaa. Tapaturmavakuutuksen ottamisessa avustettiin 63 kertaa ja Tyel -vakuutuksen ottamisessa 60 kertaa. Lomauttamisessa oli avustettu 8 kertaa ja irtisanomisessa 15 kertaa. Työnantajavelvoitteiden hoitamisessa on avustettu ja opastettu kaiken kaikkiaan 116 eri työnantajaa näistä 143 työnantajasta. Henkilökohtaisia avustajia oli 31.10.2010 mennessä löytynyt 144 HAVU -

keskuksen kautta, huomioiden ettei Avustajaportin kautta löytyneet tilastoidu tähän.

HAVU -hankkeessa tehtävää vammaisten työnantajien tarvitsemien palkanlaskennan ja taloushallinnon palveluiden kehittämistä ja pilotointia tehtiin v. 2010 Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän taloushallinnon toteuttamana PATA -palveluna yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ja SOVATEK säätiön kanssa, joka jatkuu vuonna 2011. Valtakunnallisesti hanke yhteistyö jatkui v. 2010 Henkilökohtaisen avun verkostohankkeen Assistentti.infon verkostoissa. HAVU -keskusten palveluiden prosessikuvaukset tarkistetaan ja julkaistaan vuoden 2011 aikana. Vuonna 2011 paneudutaan HAVU -keskuksen toiminnan jatkuvuuteen. HAVU -keskusten toimintaa ohjasi ja arvioi v.2010 maakunnalliset asiakaskehittäjäryhmät. Hankeelle on erikseen nimetty johtoryhmä. Asiakaskehittäjäryhmät paneutuvat mm. HAVU-keskusten arvoihin, laatu- ja asiakaspalautejärjestelmän kehittämiseen.

5.6 SARANA – moniammatillinen oppimis- ja kehittämisareena

SARANA - Työelämän moniammatillinen oppimis- ja kehittämisareena - sosiaalialan pilotoinnista visioita hyvinvointialalle -hanke toteutetaan ajalla 4/2010-3/2013. Hanketta hallinnoi Jyväskylän ammattikorkeakoulun hyvinvointiyksikkö. Osatoteuttajia ovat Jyväskylän kaupungin sosiaali- ja perhepalvelut, Jyväskylän yliopiston psykologian laitos ja sosiaalityön yksikkö sekä Koske. Hankkeen rahoitus tulee Euroopan sosiaalirahastosta ja päärahoittajana toimii Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

SARANA:a edelsi Kosken hallinnoima esiselvitysvaihe, joka perustui yhteistyöhön Jyväskylän kaupungin, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston kanssa. Nämä osapuolet myös rahoittivat selvitystä Keski-Suomen liiton ohella. Esiselvitys valmistui vuoden 2010 alkupuolella.

SARANA hankkeen päätavoitteena on luoda moniammatillinen sosiaalialan oppimisen ja kehittämisen areena ja toimintamalli, joka kokoaa yhteen sosiaalialan koulutuksen, tutkimuksen ja työelämän toimijat. Osatavoitteina on:

- Toimia korkeatasoisena osaamisen, kehittämisen ja innovaatioiden työelämäympäristönä, jossa kehitetään ja pilotoidaan sosiaalialan asiakastyön menetelmiä ja käytäntöjä
- Vahvistaa sosiaaliasemien sosiaalityötä ja palveluohjausta sekä psykososiaalisia palveluja.

Työn- ja vastuunjako yhteistyökumppaneiden kesken on jaettu siten, että työpaikkaohjaajien/käytännön opettajien ja oppilaitosten opettajien tehtä-

vänä ja vastuulla on asiakastyön ja konsultoinnin yhteiskehittämiskokeilun sisältöjen tuottaminen, ohjaus, konsultointi ja arviointi. Kosken roolina, osana Kosken suunnittelijan työtä on hankkeessa kehitetyn mallin levittäminen maakuntaan ja valtakunnallisesti.

LIITTEET

LIITE 1. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry:n jäsenet joulukuussa 2010

1. Hankasalmen kunta
2. Haukkalan lastenpsykiatrisen hoitolaitoksen kannatusyhdistys ry
3. Joutsan kunta
4. Jyväskylän aikuisopiston Sosiaali- ja terveysala (osa Jyväskylän koulutuskuntayhtymää)
5. Jyväskylän ammattikorkeakoulu
6. Jyväskylän ammattiopiston Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos (osa Jyväskylän koulutuskuntayhtymää)
7. Jyväskylän Katulähetys
8. Jyväskylän kaupunki
9. Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry
10. Jyväskylän yliopisto
11. Jyväseudun Omaishoitajat ry
12. Jämsän ammattiopisto (osa Jyväskylän koulutuskuntayhtymää)
13. Kannonkosken kunta
14. Karstulan kunta
15. Keski-Suomen kehitysvammaisten tuki ry
16. Keski-Suomen muistiyhdistys ry
17. Keski-Suomen sosiaaliturvayhdistys
18. Keuruun kaupunki
19. Kinnulan kunta
20. Kivijärven kunta
21. Kuiville Pyrkivien Tuki ry
22. Kyyjärven kunta
23. Laukaan kunta
24. Luhangan kunta
25. Mannerheimin lastensuojeluliiton Keski-Suomen piiri
26. Multian kunta
27. Muuramen kunta
28. Pelastakaa lapset ry
29. Pesäpuu ry
30. Pihtiputaan kunta
31. Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksen Sosiaali- ja terveysala
32. Saarijärven kaupunki
33. Sininauhaliitto
34. Sovatek säätiö
35. Talentia Keski-Suomi ry
36. Toivakan kunta
37. Vaajakosken suvanto ry
38. Vammaistutkimuksen tukisäätiö
39. Viitasaaren kaupunki
40. Väentupa ry
41. YAD
42. Äänekosken kaupunki

LIITE 2. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry:n hallitus vuonna 2010

1. Risto Kortelainen, Jyväskylän kaupunki, varajäsen Arja Aroheinä, Jyväskylän kaupunki
2. Juha Torkkeli, Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys, varajäsen Satu Kelin
3. Risto Närhi, Sininauhaliitto, varajäsen Kari Lahti Vaajakosken Suvanto ry
4. Ulla Kumpula, Talentia Keski-Suomi ry, varajäsen Ritva Jokinen
5. Mikko Mäntysaari, Jyväskylän yliopisto, varajäsen Jorma Hänninen
6. Kare Norvapalo, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, varajäsen Aarno Lehmusto
7. Raija Kolehmainen Äänekosken kaupunki, varajäsen Outi Markkanen
8. Jouko Janhonen, Keski-Suomen kehitysvammaisten tukipiiri, varajäsen varajäsen Olli-Pekka Haverinen
9. Saara Keränen, Pelastakaa Lapset ry, varajäsen Mirja-Lavonen Niinistö, Mannerheimin lastensuojeluliiton Keski-Suomen piiri
10. Risto Kolu, Jyvässeudun omaishoitajat ry, varajäsen Kirsti Kokkola, JAO
11. Mikael Palola, perusturvaliikelaitos Saarikka, varajäsen Maija-Riitta Markkanen, Hankasalmen kunta.

LIITE 3. Kosken kehittäjäyhteisön henkilöstö vuonna 2010

Kosken palkkaama henkilöstö

- **Marja Heikkilä**, johtaja
- **Raili Haaki**, suunnittelija
- **Eija Hiekka**, sosiaaliamies
- **Hannele Metsäranta**, kiertävä lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä. Vuorotteluvapaan sijaisena **Tanja Hänninen** 8-12/2010
- **Sivi Talvensola**, sosiaalipäivystyksen koordinaattori (1/2 työaika), palvelurakenneseelvityksen osa-aikainen työntekijä.
- **Tuulikki Koljonen**, konsultoiva erityislastentarhanopettaja (pohjoisen Keski-Suomen kunnissa)
- **Tuula-Leena Raiski**, koulutuspäällikkö, Osaamisen kehittäminen rahapelihaittojen ehkäisyssä ja hoidossa (toimeksiantaja THL, Koske hallinnoi)
- **Kati Närhi**, suunnittelija, sosiaalialan oppimisklinikka esiselvitysvaihe (8/2009-1/2010)

Muiden organisaatioiden hallinnoimat hankkeet ja kehittäjät

Henkilökohtaisen avun keskus ”HAVU”

Eskoon kuntayhtymän hallinnoimaa toimintaa, 3/2009-12/2011 (Tekes)

- **Mirva Vesimäki**, projektipäällikkö
- **Pauliina Puurtinen**, projektisuunnittelija, 11/2010 lähtien **Anne Koivisto**

Vanhusten asumisen uudet ratkaisut ja asumisen varhainen tuki, Vanhus-Kaste Joensuun kaupunki, 10/2010 saakka, Keski-Suomen kehittäjät:

- **Sinikka Tyynelä**
- **Pauliina Takala** (osa-aikaisesti **Vanhusasiavaltuutettu –hankkeen työntekijänä**)

11/2010 lähtien

Aktiivinen ikääntyminen Itä- ja Keski-Suomessa, Vanhus-Kaste II

- **Timo Itäpuisto**, Keski-Suomen kehittäjä

Lapset ja perheet Kaste –hanke Jyväskylä hallinnoi (=Lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishanke Itä- ja Keski-Suomessa) 10/2010 saakka, **Lapset ja perheet Kaste –hanke II**, 11/2010 lähtien

Jaana Kemppainen, projektipäällikkö

Keski-Suomen kehittäjät:

- **Riitta Siekkinen** kehittäjäsosiaalityöntekijä
- **Pirjo Selin** kehittäjäsosiaalityöntekijä 10/2010 saakka,
- **Markku Mäkinen**, kehittäjäsaaraanhoidaja
- **Marja-Leena Huisko** ehkäisevän työn kehittäjä 10/2010 saakka,
- **Merja Halonen**, kehittäjäterveydenhoitaja
- **Paula Korkalainen**, varhaiskasvatuksen kehittäjä, 8/2010 saakka
- **Merja Adenius-Jokivuori**, 1/2 varhaiskasvatuksen kehittäjä 10/2010 saakka, 11/2010 lähtien **Kristiina From**
- **Sanna-Mari Matalalampi** projektisihteeri 10/2010 saakka, **Jari Ikäheino**, 11/2010 lähtien

LIITE 4. Kosken julkaisutoiminta vuonna 2010

Kosken Raportteja –sarja:

- **Närhi, Kati:**

Keski-Suomen sosiaalialan oppimisklinikkahankkeen esiselvitys

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, raportteja 24/2010

39 sivua

- **Junkala, Pekka:**

Keskusteluja kumppanuudesta – Sosiaalialan ammattilaisten näkökulmia vapaaehtois-työhön

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, raportteja 25/2010

20 sivua

- **Ulfves, Anne-Mari & Lääperi, Raija & Rautiainen, Antti & Närhi, Kati:**

Aikuissosiaalityöhön kiinteästi liittyvien aktivointi- ja työllistämispalvelujen kustannuksia ja vaikutuksia

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, raportteja 26/2010

80 sivua

- **Talvensola, Sivi:**

Keski-Suomen sosiaalipäivystyksen vuosi 2009

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, raportteja 27/2010

40 sivua

- **Haaki, Raili**

Kehittämistyön solmukohtia

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, raportteja 28/2010

38 sivua

K O S K E
KESKI-SUOMEN
SOSIAALIALAN
OSAAMISKESKUS

Julkaisija

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Osoite

Matarankatu 4, 40100 Jyväskylä

www.koskeverkko.fi